



Dieva aicinājums ir dzīvs un paties

♦ **Mācītājas viedoklis:** atziņa par līdzsvaru, liekas, nīkst daudzās mūsu tautas kristīgajās dvēselēs

ILZE LARSENA, GRANDRAPĪDU
DRAUDZES MĀCĪTĀJA ASV, LELBA
VIDIENES APGABALA PRĀVESTE

Klāt vasaras saulgriežu laiks. Latvijā, manā dzimtenē, to svinēs ar ugunskuriem, dziesmām, dančiem, kā saulgriežos pienākas. Daba sasniedz pilnību un sāk lēnām virzīties uz ziemas saulgriežiem. No garākās dienas un isākās nakts vasarā uz garāko nakti un isāko dienu ziemā. Dieva radītā dabā ir līdzsvars, un mūsu senči to labi zināja. Šī atziņa par līdzsvaru, liekas, nīkst daudzās mūsu tautas kristīgajās dvēselēs, domājot par Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas (LELB) sinodes lēmumu liegt sievietēm ordināciju mācītājas amatā.

Ārpus Latvijas

Dzīvojot ārpus Latvijas, būt par latvieši prasa piespiedu cenšanos. Svešā kultūrā neaizmirst sevi, kas esmu, un vēl svarīgāk mācīt saviem bērniem, no kurienes viņu māte ir nākusi, kas viņi ir caur mani – latvieši, sievieti, draudzes mācītāju un apgabala prāvesti, mūziķi.

Aizbraucu no Latvijas 1999. gada 16. jūnijā, pēc vairāku gadu šaubām un atbildes meklējumiem – vai Dievs mani tiešām aicina būt par draudzes ganu? Un kā kalpot dzimtenes baznīcā, kur ordinācija kalpošanai draudzē man bija liegta? Dzīļi sirdī zināju, ka aicinājums ir dzīvs un paties. Izvēlējos palikt dzimtenē, kas izvērtās par drosmes, sāpju, cerības, nebeidzamu jautājumu un pašāvērtības paraugstundu, jo atklāti uzstājos par sievietes lomu Latvijas luteriskajā baznīcā, par sieviešu ordināciju. Toreiz, deviņdesmito gadu beigās, ļoti negribēju aizbraukt no dzimtenes un noraidīju divus citus piedāvājumus Ziemeļamerikā, pirms devos uz Grandrapīdiem Mičiganas pavalstī viesoties pie latviešu luterāņu draudzes, kas meklēja jaunu mācītāju. Draudze vēlāk balsoja un ievēlēja mani par savu mācītāju.

Balss ir atņemta

Ir pagājuši divdesmit gadi, tuvu vai puse no mana mūža, ārpus Latvijas, ārpus baznīcas, ko reiz pazinu, tāpēc, ka uzdrīkstējos sacīt ko tādu, kam LELB vadība nepiekrita. Labi apzinājos sekas, iestājoties par tām sievietēm Latvijā, kam balss bija atņemta ar arhibīskapa Jāņa Vanaga personisku pārliecību, ka sievieti nevar būt ordinēta par draudzes mācītāju. Tas viss toreiz notika bez diskusijām, bez dialoga, bez ieklausīšanās visos uzskatos un viedokļos – ar norādi no augšas.

Pēc LELB sinodes lēmuma šī gada jūnija sākumā pret sieviešu kalpošanu ordinētā amatā sociālos medijos, avižu publikācijās un citur dzirdēti argumenti, piesaucot Svētos Rakstus jeb Bibli par vai pret. Ir jau labi. Arī es klausījos Bībeles vārdos, kad tie mani uzrunāja sirdī pirms daudziem gadiem. Dievs uzticēja sievietēm pašu pirmo Kristus augšāmcelšanās vēsti.



LATVIEŠU CENTRĀ Ziemeļamerikā – Garezerā, tā 50 gadu jubilejā. Garezera brīvdabas baznīcā Ilze Larsena garīdznieku pulkā otrā no kreisās.
FOTO NO LELBA.ORG.



ILZE LARSENA.

ATTĒLS NO «YOUTUBE» VIDEO «JŪTIET KĀ PIEDERĪGS»
 («FEEL LIKE YOU.BELONG»).

Marija Magdalēna, Joanna, Marija – Jēkaba māte – «un citas ar tām, kas apustuļiem to sacīja», kā viņas «atrada akmeni no kapa noveltu» un «tā Kunga miesas neatrada» (Lūkas evaņģēlijs 24:2-3, 10b). Katrs evaņģēlijs Jēzus augšāmcelšanos apraksta citādāk, ar detaļām. Pat tajā ziņā Svētajos Rakstos ir atrodamas atšķirības. Tie nav viengabalaini.

Diskusijas nevar apiet

Tomēr man jāsaka, ka visi argumenti par vai pret sievietes ordināciju, kad tos meklējam Bībelē, ātri vien var savest dažādu uzskatu pārliecinātus nebeidzamās diskusijās. Tās ir nepieciešamas. Tās ir svarīgas, bez tām nevar. Bet Bībelē argumentus par vai pret sieviešu ordināciju mēs neatradīsim! Jo Bībele katru cilvēku uzrunā pēc viņa ticības. Izlasi vienu un to pašu Svēto Rakstu vietu šodien, tad pēc pusgada un tad pēc gada, un tad pēc desmit gadiem – tā tevi uzrunās citādāk, un tu atklāsi tajos pašos vārdos to, ko agrāk tur nepamanīji. Dzīvais Dieva

vārds Bībelē nekad nepaliek *status quo!* Tāpat dažādu konfesiju piederīgie vienu un to pašu pantu vai rakstu vietu Bībelē var izlasīt un saprast citādāk. Izrādās, arī luterāņi tos var saprast katrs pa savam, kā to redzam ne vien LELB lēmumos un darbībās, bet arī vēl citās baznīcās pasaulē, kas sevi sauc par luteriskām.

Mums drīzāk ir jāatbild uz jautājumu, ar ko luterticīgie atšķiras no katoļiem vai baptīstiem, vai pareizticīgajiem? Kāpēc tu, kā Kristus ticīgais, svētdienā ej tieši uz luterāņu baznīcu un piederi tieši luterāņu draudzei?

Luteriskā ticībā, atšķirībā no katoļu vai citām konfesijām, man sievietes ordinācija mācītājas amatā ir kā simbols tai vienotībai, uz kuru mūs aicina Svētais Gars. To mēs atrodam pamatotu un izskaidrotu Augsburgas apliecībā – luterisma pamata dokumentā. Tai piekrit un par vienu no pamatiem nosauc visas luteriskās konfesijas, ieskaitot LELB. Augsburgas apliecības rašanās iemesls

1530. gadā bija tieši reliģisko uzskatu dažādība, ko bija izraisījusi pati reformācija ar Mārtiņu Luteru priekšgalā.

Arī LELB pašlaik pastāv uzskatu dažādība. Nav tā, ka sinode pieņēma lēmumu un visi luterticīgie, kas pieder pie LELB, domā un dara vienādi. Tā nav! Un tā arī nekad nav bijis.

Augsburgas apliecība apliecina Kristus evaņģēlija sludināšanas un sakramentu izdalīšanas nepieciešamību. Šīs divas lietas norāda uz to, kas ir Kristus baznīca. Apliecība neko nesaka par citām prasībām – kā vien ticību. Vienīgā prasība ir ticēt Jēzum Kristus.

Baltās tunikās un ebreji?

Doma par to, ka mācītājam jābūt vīrišķīgam tāpēc, ka Jēzus bija vīrietis, nav atrodamā ne luteriskās baznīcas vēstures liecībās, ne pašā Bībelē. Ja mēs vērsām uzmanību uz vienu Jēzus personības īpašību, tad mums jāvērs uzmanība arī uz to, ka viņš bija ebrejs, viņam bija brūnas acis, garī mati; kā viņš ģērbās, ko viņš ēda, kādā gultā gulēja, un tā tālāk. Ja mēs piesaucam to, ka Dieva Dēls bija vīrietis, tad mums jāpiesauc arī pārējās viņa individuālās īpašības. Tad tiešām tiem, kas piesauc zināmas Svēto Rakstu vietas pret sieviešu ordināciju mācītājas amatā, būtu jābūt autentiskiem un pilnīgiem, neviroties arī no citām Jēzus īpatnībām, ņemot vērā viņa dzimumu.

Bet tā nenotiek – visi vīrieši mācītāji tūlīt nedodas uz sinagogu apgrāizīties, Jēzus taču pēc ebreju reliģiskās tradīcijas un bauslības tika apgrāizīts. Varbūt retu retais mēģina atdarināt seno ebreju kulinārijas paražas, ja ir interese pavadīt laiku virtuvē. Neviens nevalkā baltu tuniku katru dienu un visu dienu kā Jēzus, bet daži gan valkā melnas sutas, kas vairāk atgādina katoļu priesterus, nevis luterāņu mācītājus.

Augstprātīga iejaukšanās

Dievs ir radījis visus – gan vīriešus, gan sievietes. Un pats svarīgākais, ko atcerēties visās diskusijās, pārdomās par šo tematu un citiem, ir – mēs visi esam grēcinieki Dieva priekšā un visi esam pestīti, un visi esam vienādi Dieva milēti. Pestīšana Kristū ir visiem viena un tā pati. Ja tā, tad Svētais Gars, ko cilvēks saņem kristībā, kļūstot par Dieva bērnu, nešķiro mūs pēc dzimuma, vienam dodot dzirdēt Dieva balsi uz kalpošanu un citam ne. Tas ir Dieva ziņā, un cilvēku iejaukšanās pateikt, kurš tad ir spējis sadzirdēt Dieva aicinājumu un kurš ne, šķiet augstprātīga iejaukšanās Dieva paša lietās.

Laikam jau nav nekas jauns, ja baznīca kā institūcija cīnās ar jaunām idejām, domām, zinātnes atklājumiem. Gadsimtu gaitā tā vienmēr ir tā cīnījusies. Atcerēsimies Galileju, kuram bija sevi jāaizstāv no sārta liešmām par savu zinātnisko atklājumu, ka Zeme griežas ap Sauli. 2016. gadā Galileja atklājums mums ir pati par sevi saprotama lieta un mēs to pieņemam bez šaubām, daudz par to nedomājam.

Latvijas sabiedrībā, kur mūsu tautai izcilas sievietes ir bijušas gan prezidente, gan premjere, liegt sievietes kalpošanu ordinētā amatā, sludinot Labo Vēsti – evaņģēliju – un izdalot Dieva žēlastības līdzekļus, proti, sakramentus, ir bēdīgi un skumji piedzīvot.

Dievs pats ir mīlestība

Baznīcai ir jābūt par labās vēsts devēju visiem – arī tiem, kas nepiekrīt pašai baznīcai. Tas ir augstākais bauslis, ko Jēzus dod – «ka jūs cits citu milāt kā es jūs esmu milējis» (Jāņa evaņģēlijs 15:12). Un «ja jūs milāt tos, kas jūs mil, kāds ir jūsu nopelns?» (Lūkas evaņģēlijs 6: 32a). Kur gan vēl citur, ja ne baznīcā un draudzē cilvēks var atklāti teikt, dzīvot un būt bez bailēm par to, kas viņš/ viņa ir?

Dievs radījis cilvēku, katru cilvēku, no savas mīlestības. Milējis un mīl katru cilvēku. Pirms Dievs pasauli radīja, Viņš mūs jau tad ir milējis. Tas ir evaņģēlija uzdevums un pavēle – milēt, kā Dievs mūs mīl. Jo Dievs pats ir mīlestība. «Tā nu paliek ticība, cerība, mīlestība, šīs trīs; bet lielākā no tām ir mīlestība» (1. vēstule korintiešiem 13:13).

Es turpinu sludināt evaņģēliju, Labo Vēsti, un gādāt, lai Dieva žēlastības līdzekļi, kas, saskaņā ar luterisko mācību ir kristības un Svētais Vakarēdiens, tiek doti katram, kurš tos no sirds meklē. Ārpus savas dzimtenes. Šad un tad spēļu čellu orķestrī – tā mana sirdslieta. Vēl domāju, ka vajadzētu uzbūvēt maizes krāsni savā pagalmā. Un atrast Ziemeļamerikā nepazīstamo cukuriņa ābeli, ko iestādīt dārzā, bet pagaidām nav veicies. ♦

I. Larsenas «Bauskas Dzīvei»
atsūtītais raksts publicēts saīsināti.